

Ενημέρωση Δημοτικών Σχολείων σχετικά με την εξέλιξη της Πράξης Καινοτόμες Δράσεις Ενίσχυσης της Φιλαναγνωσίας

Αγαπητές διευθύντριες, αγαπητοί διευθυντές, αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Είμαι βέβαιος ότι στο τέλος αυτής της σχολικής χρονιάς θα είστε εξοικειωμένοι με πτυχές του προγράμματος «Καινοτόμες δράσεις ενίσχυσης της φιλαναγνωσίας των μαθητών» το οποίο έχει αρχίσει να υλοποιείται εδώ και ένα χρόνο από το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου σε Δημοτικά Σχολεία όλης της χώρας (τα 961 ΔΣ με το Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, για την ώρα). Το πρόγραμμα αυτό, τριετούς διάρκειας, συγχρηματοδοτείται από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους, κι εντάσσεται στο ευρύτερο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων «Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση».

Ακολουθεί μια περιγραφή των μέχρι σήμερα πεπραγμένων μας, καθώς και σύντομη παρουσίαση των δράσεων που έχουν προγραμματιστεί για το άμεσο μέλλον:

- Από τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου του 2011 είναι έτοιμος και λειτουργεί ο [ενημερωτικός ιστότοπος της Φιλαναγνωσίας](#) στον οποίο έχουν αναρτηθεί εγκαίρως οι [βασικές πληροφορίες που αφορούν την Πράξη](#), καθώς και υλικό σχετικά με τις επιμέρους δράσεις (π.χ. [εκπαιδευτικό υλικό](#), απαντήσεις σε [Συχνές Ερωτήσεις](#) κ.ά).

Ακολουθεί ενημέρωση σχετικά με τις ενέργειες και πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Φιλαναγνωσίας.

A. Οργάνωση ημερίδων/ειδικών σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς και στελέχη εκπαίδευσης

Ήδη από πέρυσι τον Ιούλιο ανακοινώθηκε η συγκρότηση σχετικού [Μητρώου Επιμορφωτών](#), στο οποίο έχουν ενταχθεί πλέον των εκατό επιμορφωτών μέχρι σήμερα. Περίπου 50 εξ αυτών, από όλη την Ελλάδα, έχουν ήδη συμμετάσχει σε ειδική επιμόρφωση σε δυο διαφορετικές συναντήσεις στα γραφεία του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (στις 8 Οκτωβρίου του 2011 και στις 14 Ιανουαρίου του 2012) σχεδιασμένη από πανεπιστημιακούς, μέλη της [Συμβουλευτικής Επισημονικής Επιτροπής](#).

- Από την 1^η Νοεμβρίου ξεκίνησαν οι επιμορφώσεις των **Σχολικών Συμβούλων** και των Στελεχών Εκπαίδευσης και ολοκληρώθηκαν πριν τα Χριστούγεννα. Πραγματοποιήθηκαν 11 σεμινάρια διάρκειας 4 ωρών το καθένα (στην Αθήνα (2), στη Θεσσαλονίκη, στη Λαμία, στην Τρίπολη, στα Ιωάννινα, στην Κοζάνη, στην Κομοτηνή, στη Λάρισα, στη Ρόδο, στο Ηράκλειο Κρήτης). Σε αυτά επιμορφώθηκαν περίπου 200 Σύμβουλοι και διευθυντές εκπαίδευσης.
- Από τις 2 του Φεβρουαρίου μέχρι και την 8^η του Ιουνίου πραγματοποιήθηκαν τριάντα (30) ημερίδες-σεμινάρια σε όλη τη χώρα. Δεκατέσσερις (14) από αυτές στην Περιφέρεια Αττικής, καλύπτοντας το σύνολο των ΔΣ με ΕΑΕΠ της Περιφέρειας, τέσσερις (4) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη (2) [στο ένα από αυτά, πραγματοποιήθηκαν 8 παράλληλα βιωματικά εργαστήρια με 250 συνολικά εκπαιδευτικούς], Σέρρες, Δράμα), δύο (2) στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (Κοζάνη, Σέρρες), ένα (1) στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας (Αλεξανδρούπολη), δύο (2) στην Περιφέρεια Κρήτης (Ηράκλειο, Χανιά), ένα (1) στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (Χαλκίδα), ένα (1) στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

(Πάτρα), δύο (2) στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (Ρόδος, Πάρος), δύο (2) στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (Χίος, Μυτιλήνη), μία (1) στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (Κέρκυρα).

- Η διάρκεια των ημερίδων-σεμιναρίων ήταν βάρη και περιελάμβανε, πλην της γενικής ενημέρωσης για το Πρόγραμμα της Φιλαναγνωσίας, μια θεωρητική εισήγηση για την έννοια της Φιλαναγνωσίας και το πνεύμα του Προγράμματος, καθώς και δύο βιωματικά εργαστήρια σε ομάδες των 20-25 εκπαιδευτικών. Να σημειωθεί ότι σε κάθε επιμορφωτική συνάντηση εκλήθησαν να συμμετάσχουν οι διευθυντές των σχολείων και ο «σύνδεσμος φιλαναγνωσίας» από το κάθε σχολείο, καθώς και οι Σχολικοί Σύμβουλοι της εκάστοτε Περιφέρειας – ειδικά όσοι δεν είχαν συμμετάσχει σε παρόμοια επιμορφωτική ενημέρωση.
- Στις τριάντα (30) ημερίδες-σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν αυτή την περίοδο υπολογίζουμε ότι συμμετείχαν κατά προσέγγιση 1600 εκπαιδευτικοί (δασκάλες, δάσκαλοι, διευθυντές, Σχολικοί Σύμβουλοι).
- Η συμμετοχή ήταν μεγάλη (πάνω από 80% συνολικά), ενώ ως σημαντική κρίνεται και η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών από αυτά τα σεμινάρια, σύμφωνα και με τα ανώνυμα «φύλλα αξιολόγησης» που παραλαμβάνουμε με το πέρας των σεμιναρίων.
- Στους εκπαιδευτικούς μοιράστηκε, δεμένο σε βιβλίο, εκπαιδευτικό υλικό 128 σελίδων, το οποίο έχουν συντάξει πανεπιστημιακοί, μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής, όπως η καθηγήτρια Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου, ο καθηγητής Ανδρέας Καρακίτσιος, οι Λέκτορες Γιάννης Σ. Παπαδάτος και Δημήτρης Πολίτης, οι συγγραφείς Βαγγέλης Ηλιόπουλος και Μάνος Κοντολέων. Σημειώνουμε ότι το υλικό αυτό [διατίθεται ελεύθερο](#) για ΟΛΟΥΣ τους εκπαιδευτικούς ή κάθε άλλον ενδιαφερόμενο στον ιστότοπό μας.

Σύντομος απολογισμός

Από το σύνολο των ΔΣ με ΕΑΕΠ της χώρας δεν έγινε δυνατό, μέχρι σήμερα, να πραγματοποιηθούν ημερίδες-σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς των ΔΣ με ΕΑΕΠ στις Περιφέρειες Θεσσαλίας, Ηπείρου, Πελοποννήσου, κι ένα μέρος της Δυτικής Ελλάδος (έχουν βέβαια πραγματοποιηθεί τα αντίστοιχα σεμινάρια για τους Σχολικούς Συμβούλους, ήδη από το Φθινόπωρο του 2011).

Σε ορισμένες περιοχές, όπως π.χ. το Νότιο Αιγαίο, θα γίνουν συμπληρωματικά επιμορφωτικά σεμινάρια για την κάλυψη των αναγκών δυσπρόσιτων νησιών (π.χ. Κάλυμνος κ.ά.). Συμπληρωματικά σεμινάρια θα γίνουν και σε άλλες περιοχές όπου υπάρχει τέτοια ανάγκη, με το πέρας του πρώτου κύκλου επιμόρφωσης που θα ολοκληρωθεί το Φθινόπωρο με τη διενέργεια ημερίδων-σεμιναρίων και στις προαναφερθείσες Περιφέρειες.

- Το *αίτημα των εκπαιδευτικών* για περισσότερα βιωματικά εργαστήρια, λιγότερη «θεωρία» και επικέντρωση σε ιδέες και πρακτικές που να είναι χρήσιμες στην καθημερινότητα της εκπαίδευσης το έχουμε αντιληφθεί και το συζητούμε. Θα προσπαθήσουμε, με όσα μέσα μας παρέχει το συγκεκριμένο Πρόγραμμα, να το ικανοποιήσουμε.

Β. Πρόγραμμα γνωριμίας με τους δημιουργούς των βιβλίων

Στο πρόγραμμα γνωριμίας και συνάντησης των μαθητών με τους δημιουργούς των βιβλίων, συγγραφείς και εικονογράφους, συμμετέχουν 270 συγγραφείς και 50 εικονογράφοι. Μέσα από το Πρόγραμμα της Φιλαναγνωσίας του ΕΚΕΒΙ έχουν ήδη οργανωθεί και πραγματοποιηθεί 603 επισκέψεις δημιουργών σε σχολεία όλη της χώρας, από το σύνολο των 625 αιτήσεων που ελήφθησαν.

[Αίτηση για την Επίσκεψη Δημιουργού](#) στο σχολείο σας μπορείτε πια να κάνετε από τη νέα σχολική χρονιά (πάλι με τον ίδιο τρόπο, μέσα από τον [ιστότοπο της Φιλαναγνωσίας](#)). Θα ακολουθήσει νέα ενημέρωση σχετικά, με τον νέο μας Κανονισμό για τις Επισκέψεις Δημιουργιών και τα χρονοδιαγράμματα της νέας περιόδου. *Μην ξεχνάτε:* Η επίσκεψη δημιουργού, παρά τη μικρή

αναστάτωση που μπορεί να προκαλεί στη λειτουργία του σχολείου σας, είναι ημέρα γιορτής και χαράς για πολλά παιδιά.

Γ. Δημιουργία ψηφιακών ηχογραφημένων ιστοριών (παραμυθιών, βιβλίων).

Στο πλαίσιο αυτής της δράσης έχουν ήδη ηχογραφηθεί **τριάντα μία (31)** καινούργιες ιστορίες από την αρχή του προγράμματος, συμπληρώνοντας έναν σημαντικό αριθμό προηγούμενων ηχογραφημένων ιστοριών που βρίσκονται σε [ελεύθερη πρόσβαση](http://www.mikrosanagnostis.gr) στον ιστότοπο του ΕΚΕΒΙ για τα παιδιά www.mikrosanagnostis.gr.

Ενημερώστε τους συναδέλφους σας και τους γονείς των παιδιών (προωθήστε τους αυτό το μήνυμα) για τις δυνατότητες πλοήγησης στον [Μικρό Αναγνώστη](#), και ειδικότερα για τις [ηχογραφημένες ιστορίες](#). Είναι μια δραστηριότητα που αρέσει ιδιαίτερα στα μικρότερα παιδιά όσο και σ' εκείνα που για διάφορους λόγους (π.χ. παιδιά μεταναστών) δεν έχουν ακόμη κατακτήσει επαρκώς το εργαλείο της ανάγνωσης.

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε τις [ηχογραφημένες ιστορίες](#) αντί της ανάγνωσης βιβλίου στην τάξη για την ώρα της φιλιανγνωσίας. Είναι η αλήθεια ότι καλό είναι να προτιμούμε το αληθινό, χάρτινο, όμορφο βιβλίο για να μπαίνει στην τάξη μας, ωστόσο το ξεφύλλισμα ενός βιβλίου μέσα από τον [Μικρό Αναγνώστη](#) μπορεί να μας βοηθήσει σημαντικά στην πραγματοποίηση φιλιανγνωστικών δράσεων.

Δ. Δημιουργία Ψηφιακών Φακέλων για τα παιδιά.

Έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή μας 12 θεματικές για τους ψηφιακούς φακέλους, οι οποίες θα αναπτυχθούν σε 24 συνολικά διακριτούς φακέλους (κάθε θεματική θα αναπτύσσεται δύο φορές, μία για τα παιδιά των Α, Β, Γ τάξεων και μία για τα παιδιά των Δ, Ε, ΣΤ τάξεων).

Οι θεματικές αυτές είναι οι εξής: Ιστορία - Μυθολογία (Ταξιδεύοντας από το παρελθόν στο παρόν), Οικολογία - Περιβάλλον - Φύση, Πολυπολιτισμικότητα (Εγώ και ο Άλλος), Λογοτεχνία και άλλες τέχνες, Βιβλιοθήκη, Ο κύκλος της ζωής (ζωή-θάνατος), Πορτραίτα μεγάλων λογοτεχνών (Ελλήνων και ξένων και της λογοτεχνίας για μικρούς και για ενηλίκους), Ποίηση και πώς να παίξουμε μαζί της, Οικογενειακές / φιλικές σχέσεις, Ταξίδια, Αθλητισμός, Το σώμα.

Τα μέλη της [Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής](#) έχουν αναλάβει τη σύνταξη των κειμένων που θα περιγράφουν το περιεχόμενο και τη μορφή των εν λόγω «φακέλων» ώστε στη συνέχεια να γίνουν δύο σχετικές Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, τόσο για το περιεχόμενο (επιστήμονες), όσο και για την παραγωγή τους (εταιρείες παραγωγής κ.λπ).

Το τελικό αποτέλεσμα θα περιλαμβάνει μια σειρά από «παιχνίδια» και «δραστηριότητες» που θα οδηγούν το παιδί στα διαφορετικά γνωστικά πεδία, με γνώμονα πάντοτε την ανάπτυξη της αγάπης για το βιβλίο και την ανάγνωση.

Οι 12 Φάκελοι θα «ανέβουν» σε σχετικό ιστότοπο στο διαδίκτυο και η πρόσβασή τους θα είναι ελεύθερη σε όλα τα παιδιά – όχι μόνο τα παιδιά των σχολείων στα οποία επεμβαίνει το Πρόγραμμα.

Ε. Ψηφιακή Συνάντηση Μαθητών-Δημιουργών

Στο πλαίσιο αυτής της δράσης έχει καθοριστεί και φτιαχτεί χώρος στα γραφεία του ΕΚΕΒΙ (στούντιο) απ' όπου θα γίνεται η «σύνδεση» με τα σχολεία. Έχει ήδη γίνει σχετική έρευνα, τόσο για τον μηχανολογικό εξοπλισμό (κάμερες, φώτα, μικρόφωνα, μόνωση), όσο και για το κατάλληλο λογισμικό που θα υποστηρίζει αποτελεσματικά την εν λόγω δράση.

Έχει παράλληλα γίνει ενημέρωση των συγγραφέων-δημιουργών κι έχει καταρτιστεί λίστα όσο επιθυμούν να συμμετέχουν στις «ψηφιακές συναντήσεις» ([πλέον των 80 δημιουργών](#)). Ήδη, 70 σχολεία, τα περισσότερα εκτός Αττικής, έχουν κάνει αίτηση για συμμετοχή στην εν λόγω δράση.

Έπειτα από συνεννόηση με το σχολείο και τους γονείς των παιδιών, ορισμένες από τις «συναντήσεις» θα βιντεοσκοποούνται, θα μοντάρονται και με τα βίντεο που θα προκύπτουν θα αναρτώνται στον ιστότοπό μας.

Οι πρώτες «συναντήσεις» θα γίνουν με την έναρξη της σχολικής χρονιάς και υπολογίζουμε ότι θα πραγματοποιούμε καθημερινά και από μία!

Z. Δημιουργία Λεσχών Ανάγνωσης σε δημοτικά σχολεία.

Έχει καταρτιστεί και εμπλουτίζεται καθημερινά λίστα με τα σχολεία που επιθυμούν να δημιουργήσουν **Λέσχες Ανάγνωσης** και ζητούν τη στήριξη του προγράμματος.

Με βάση κοινωνικά, γεωγραφικά και άλλα κριτήρια, αποφασίστηκε η ένταξη στη συγκεκριμένη δράση 50 ΔΣ τα οποία θα επωφεληθούν από την υλικότεχνική βοήθειά μας (ύψους έως 500 ευρώ) καθώς και την βοήθεια σε βιβλία, όπως και με την επιπλέον επίσκεψη δημιουργού στο σχολείο για τα παιδιά της Λέσχης.

Αν επιθυμείτε το σχολείο σας να ενταχθεί στη δράση «Ενίσχυση ΔΣ για τη δημιουργία Λέσχης Ανάγνωσης» δεν έχετε παρά να το αιτηθείτε στέλνοντας ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση philanagnosia@ekebi.gr με τα στοιχεία του σχολείου σας και μια σύντομη περιγραφή των δράσεων που σκοπεύετε να αναλάβετε και του είδους της βοήθειας που επιθυμείτε να λάβετε.

Το σύνολο των σχολείων που θα στηριχθούν είναι συνολικά εκατό (100).

H. Αγορά βιβλίων για παιδιά για την ενίσχυση των βιβλιοθηκών των Δημοτικών Σχολείων.

Έχει ήδη πραγματοποιηθεί ένας πρώτος πρόχειρος διαγωνισμός και αγοράστηκαν 4500 βιβλία. Τα βιβλία αυτά έχουν ήδη διανεμηθεί/αποσταλεί στα ΔΣ που έχουν πραγματοποιήσει ή προγραμματίσει επίσκεψη δημιουργού στο σχολείο τους κι έχουν εξαντληθεί (πήγαν 7 βιβλία ανά σχολείο).

Παράλληλα, έχει καταρτιστεί από την Επιτροπή ο κατάλογος για διενέργεια Διαγωνισμού για αγορά βιβλίων αξίας 340.000 ευρώ.

Προβλέπουμε ότι ο διαγωνισμός αυτός, που θα είναι διεθνής, θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του καλοκαιριού, ώστε μέσα στο Φθινόπωρο να αρχίσουν να διανέμονται στα σχολεία τα καινούργια βιβλία.

Υπολογίζουμε ότι σε κάθε σχολείο θα δοθούν τουλάχιστον 30-40 βιβλία για εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης τους, ενώ σε 100 από αυτά, που θα ενταχθούν στη δράση «Ενίσχυση ΔΣ για τη δημιουργία Λέσχης Ανάγνωσης», θα δοθούν άλλα τόσα.

Θ. Συμμετοχή στην 9^η ΔΕΒΘ.

Το Πρόγραμμα «Καινοτόμες δράσεις ενίσχυσης της φιλαναγνωσίας των μαθητών» συμμετείχε με δικό του περίπτερο στην πρόσφατη 9^η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης. Κατά τη διάρκεια των 4 ημερών της Έκθεσης πραγματοποιήθηκαν στο περίπτερό μας δεκάδες εκδηλώσεις, σεμινάρια, ενημερώσεις. Μοιράστηκαν ενημερωτικά φυλλάδια για το Πρόγραμμα (1500), για τις Λέσχες Ανάγνωσης στα Δημοτικά Σχολεία (1500), κάρτες Φιλαναγνωσίας (1500) καθώς και το 16σέλιδο βιβλιαράκι «Γράμμα σ' ένα παιδί» με τις επιστολές οκτώ γνωστών συγγραφέων (Θανάσης Βαλτινός, Χάρης Βλαβιανός, Άλκη Ζέη, Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Μάνος Κοντολέων, Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Σάκης Σερέφας, Σώτη Τριανταφύλλου) προς τα παιδιά για να τους εμπνεύσουν την αγάπη για την ανάγνωση.

Οι επιστολές αυτές διαβάστηκαν από τους ίδιους τους συγγραφείς κατά τη διάρκεια της 9^{ης} ΔΕΒΘ. Το ίδιο 16σέλιδο «Γράμμα» μοιράστηκε σε 1500 αντίτυπα και θα μοιραστεί και στο επόμενο σχολικό έτος στα ΔΣ.

Παρακαλούμε να ενημερώσετε τους συναδέλφους σας και, γιατί όχι, και τους γονείς των μαθητών σας για την πορεία και τις δυνατότητες του προγράμματος.

Πρωθείστε σε όσους περισσότερους εκπαιδευτικούς και γονείς μπορείτε το παρόν μήνυμα.

Συνημμένα θα βρείτε:

- Το παρόν μήνυμα με ενεργές συνδέσεις.
- Ένα αρχείο pdf με το «Γράμμα σ' ένα παιδί».

Χρήσιμοι ηλεκτρονικοί κόμβοι:

www.philanagnosia.gr

www.mikrosanagnostis.gr

www.biblionet.gr

www.ekebi.gr

Είμαστε στη διάθεσή σας για επιπλέον ενημέρωση ή πληροφορίες,

Κώστας Κατσουλάρης

Καινοτόμες δράσεις ενίσχυσης της Φιλαναγνωσίας

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αθανασίου Διάκου 4 - 11742 Αθήνα

philanagnosia@ekebi.gr

www.philanagnosia.gr

Τηλ.: 2109200319 | Φαξ: 2109200305

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης